У пошані до піонерів – лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 27. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 10-го ЛЮТОГО 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 10, 1971 No. 27. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Вівторок, 9 лютого 1971

В АМЕРИЦІ

ВЕЛИКА ЧАСТИНА СХІДНЬОГО РАЙОНУ НЮ ЙОРКУ опинилася в темряві вночі з неділі на понеділок 8-го лютого: спинились кіна, погасли світла на залізничній станції „Ґренд Сентрал", на „Таймс Сквері", погасли телевізори в тисячах квартир в Ню Йорку й околиці. Пітьма тривала десь від 8-ої години майже до 10-ї год. вечора. Причиною такого „нічного затемнення" була перерва в подачі електричного струму з генераторів „Консолидейтед Едісон".

ЧІЛІЙСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ - МАРКСИСТ АЛЛЕНДЕ ГОССЕНС заявив, що його уряд таки знаціоналізує компанії міді, в які вкладено великі американські капітали. Але, сказав він, це буде здійснено після певних домовлень так, щоб не закрити дороги для кредитів із ЗСА".

З ПЕНТАҐОНУ ПОВІДОМИЛИ, що після вивчення справи цілковито опрокинено закид, нібито Армія шпиґувала за висловами й поведінкою сенатора Адлаї Стівенсона третього. До такого висновку прийшла тричленна комісія в Чикаґо після 10-денного перевірювання закидів.

ЧАСТИНА НАЦІОНАЛЬНОЇ ҐВАРДІЇ ВСТУПИЛА до міста Вілмінґтон, у стейті Північна Каролайна. В тому місті вже тиждень тривають неспокої на расовому ґрунті, двох було вбито й багатьох людей поранено. Представник міської управи сказав, що заворушення викликають у тому місті з 55-ма тисячами населення чорні „аґітатори" з-поза міста.

ЯКЩО ПІДЗЕМНА НЮЙОРКСЬКА ЗАЛІЗНИЦЯ, „Сабвей", не одержить допомоги, то приблизно через рік ціна проїзду в один бік буде підвищена й коштуватиме 40 центів. До такого висновку прийшла Громадська Бюджетова Комісія в Ню Йорку.

ГОЛОВА ПРЕЗИДЕНТСЬКОЇ РАДИ ЕКОНОМІЧНИХ ДОРАДНИКІВ Пол МкКракен заявив, що він цілковито поділяє оптимістичні прогнози Уряду на поправу економічного стану в ЗСА та на цьогорічну позитивну перспективу розвитку економіки країни. Однак, сенатор В. Проксмайр, демократ, висловив погляд, що йдеться про „політичного характеру" оптимізм.

ПІД ЧАС СТУДЕНТСЬКИХ НЕСПОКОЇВ в Каліфорнійському Університеті, в Санта Барбара, загорівся й зазнав пошкоджень будинок, у якому тренувались резервові офіцери. За несповна рік це вже четвертий раз в тому університеті відбуваються студентські заворушення.

У СТЕЙТІ НЮ ДЖЕРЗІ ПОШИРИВСЯ ВІРУС простуди, і тому довелося зачинити багато шкіл. Дотепер хвороба охопила п'ять повітів цього стейту, але можна сподіватись ще більшої епідемії. Багато випадків такої, відносно легкої, простуди, але з підвищеною температурою, зареєстровані також у стейтах Нової Англії та в Атланті.

У СВІТІ

У ПІВДЕННІЙ ІТАЛІЇ згинуло внаслідок землетрусу 14 осіб і понад сто було поранених. Землетрус стався в суботу 6 лютого, знищив майже цілком, на яких 60 відсотків, старовинне місто Тусканію, що нараховує 12 000 мешканців.

ОРГАН СОВЄТСЬКОГО УРЯДУ „ІЗВЄСТІЯ" виступив із гострим обвинуваченням проти ЗСА, мовляв, вони саботують переговори в справі роззброєння, зокрема в небажанні договоритися із Совєтським Союзом в справі обмеження продукції далекосяжних ракет, тобто, т. зв. стратегічної зброї. „Ізвєстія" твердить, що керівник американської делеґації для справ роззброєння Джерард Смит „не бере цієї справи поважно".

У ШВАЙЦАРІЇ закінчилася ера неподільного керівництва чоловіків в державному житті. Під час відбутого в неділю 7 лютого цього року голосування, швайцарські виборці чоловіки вирішили 621 403 голосами проти 323.596 голосів надати окремим додатком до конституції швайцарським жінкам право участи у федеральних виборах, як також право займати урядові становища у федеральних установах.

НЕДАВНІ ВІДВІДИНИ ЕСПАНСЬКОГО ПРИНЦА ХУАНА КАРЛЬОСА ДЕ БОРБОН у З'єднаних Стейтах Америки збільшили видатно його престиж в Еспанії. Під час попередніх поїздок принца Хуана Карльоса по інших країнах — в Бельгії, Франції, Англії й Ірані — він був дуже обмежений у своїх виступах інструкціями генераліссімуса Франка та приставленими до нього „дорадниками". У ЗСА він мав багато більшу свободу, — зміг відбути зустріч з през. Ніксоном, з членами Конґресу, як також з представниками преси.

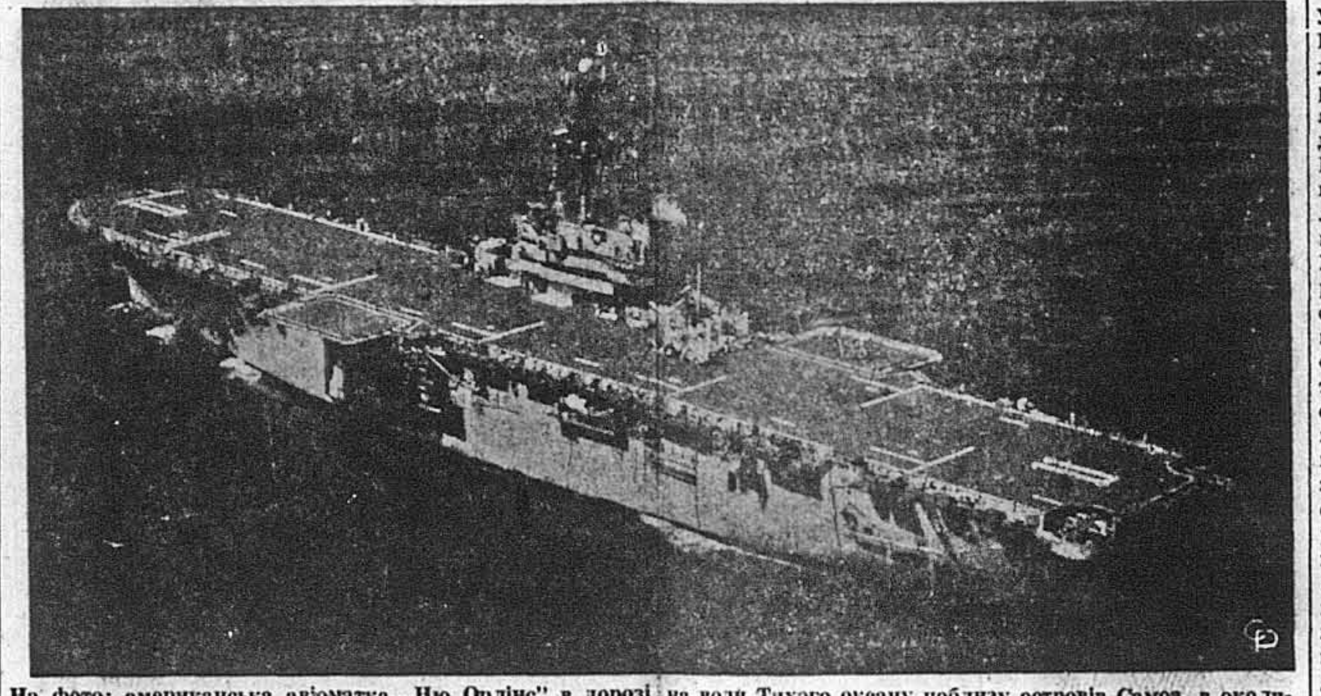
РЕПРЕЗЕНТАНТИ ДЕВ'ЯТИ КРАЇН — ПРОДУЦЕНТІВ НАФТИ загрозили в опублікованому в неділю 7 лютого ц. р. у Відні комунікаті, що вони припинять постачання нафтової ропи і продуктів з нафти всім тим країнам, які не погодяться на вимагану ними підвишку цін. Здійснення цієї погрози може викликати затяжну кризу в Західній Европі та Японії, які є головними імпортерами нафти і нафтових продуктів. Десятий член Організації Держав Експортерів Нафти — Венесуеля уже, не чекаючи на вислід переговорів, підвищила ціну на експортовану з її копалень нафту.

З СССР НЕЛЕҐАЛЬНО ПРОНИКЛА за кордон вістка, що двоє з 11 засуджених на відомому Ленінґрадському антижидівському процесі зверталась ще раніше до Ізраїлю з запитанням, чи там схвалюють їхній плян втечі літаком з СССР. З Ізраїлю їм мали відповісти негативно.

В Лятробі, Па. помер Антін Скуб'як, колишній довголітній секретар Відділу УНСоюзу

Лятроб, Па. — Минулого четверга, 4-го лютого 1971 р. тут помер довголітній член та секретар 61-го Відділу УНСоюзу, сл. п. Антін Скуб'як, який з приводу своєї недуги в грудні минулого року склав свій секретарський уряд. Покійний народився в селі Стефкова, повіту Лісько, 14-го березня 1896, отже два роки після постання УНСоюзу. Був сином Степана і Марії Мащак. Насамперед, після прибуття до Америки, під впливом тодішніх умов, став членом мадярського братського Союзу, а згодом, не тільки забезпечився в УНСоюзі, але став секретарем його 61-го Відділу в Лятробі. Цей уряд виконував до часу своєї недуги, яка закінчила його життя п'ять тижнів пізніше. Покійний був чинний в церковнім і громадськім житті й брак його відчуватиме не лише його родина, але й місцева, українська громада.

ПІД ЧАС КОСМІЧНОЇ ТЕЛЕВІЗІЙНОЇ ПРЕСОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ АСТРОНАВТИ ІНФОРМУВАЛИ ПРО НАДЗВИЧАЙНИЙ УСПІХ ЇХНЬОЇ МІСІЇ

На фото: американська авіоматка „Ню Орлінс" в дорозі на води Тихого океану поблизу островів Самоа, в околицю причалення на Землю космічного корабля „Аполло-14" з астронавтами Шепардом, Мічеллом і Рузою.

Гюстон. — В понеділок 8 лютого ц. р. о год. 6.33 вечора, в час, як „Аполло-14" находився у своїй поворотній дорозі на відстані 115.000 миль від Землі і 138.000 миль від Місяця, астронавти із його залоги відбули 25-хвилинну пресову конференцію для поінформування зібраних у Гюстоні журналістів про успіхи своєї місії. Запити були передавані астронавтам з допомогою спеціяльної комунікаційної капсулі, заінстальованої в гюстонському контрольному центрі. Відповідаючи на поставлені їм питання, астронавти Шепард, Мічелл і Руза підкреслили надзвичай-Запити були передавані аскурсій по поверхні Місяця і дослідних праць на Місяці і факт, що всі поставлені їм наукові завдання були здійснені. Везуть антронавти із собою на Землю багатющий матеріял, не тільки фотографічну документацію із їхнього перебування і зайнять на Місяці та його поверхні, але також чимало геологічного матеріялу — зразків місячного ґрунту, уламки каміння і скель, деякі навіть величини однієї стопи в діяметрі, в той час, як привезені попередніми експедиціями, не були більшими від кулака. Всього везуть астронавти 96 фунтів геологічних матеріялів. Крім того, астронавти Шепард і Мічелл, перебуваючи на Місяці, заінсталювали там науководослідну стацію, яка має передавати дальші інформації про все, що діється на Місяці — місяцетруси, активність солярних вітрів тощо. В загальному астронавти перебули на Місяці тридцять і три години. Для залоги майбутнього космічного корабля „Аполло-15" будуть заплановані не дві, але три екскурсії по його поверхні і кожна з них триватиме яких сім годин. Відбувши пресову конференцію, астронавти продовжували свій поворотний лет на Землю, причалення до якого запляноване було на вівторок 9 лютого, година 4.04 по полудні. Мало відбутися це причалення на Тихому океані на південь від островів Самоа. В атмосферу Землі „Аполло-14" летів із скорістю 24 660 миль на годину. Для прибуття анстронавтів було вже все приготоване. На них чекала уже на водах Тихого океану авіоматка „Ню Орлінс".

Сенат затвердив демократа Джана Б. Коннелі на становище секретаря скарбниці

Вашинґтон. — В понеділок 8 лютого ц. р. Сенат ЗСА затвердив кол. демократичного губернатора Тексасу Джана Б. Коннелі на становище секретаря скарбниці ЗСА. Був призначений на цей пост Коннелі рішенням през. Ніксона. Відбулося затвердження номінації Коннелі без будь-якої дискусії чи опозиції поіменним голосуванням, що його зарядив провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Майк Менсфілд. Затвердження Коннелі на це становище мало було відбутися ще в середу минулого тижня, але його відкладено на вимогу сенаторів Фреда Р. Гарриса з Оклагоми і Вільяма Проксмайра з Висконсину, які початково опонували проти цієї номінації, з огляду на поставлені Коннелі закиди про єдержання гонорарів у сумі 750.000 дол., але після його вияснень відмовилися від дальшої опозиції. Становище секретаря скарбниці займав досі протягом двох років чикаґівський банкір Дейвід М. Кеннеді, що його през. Ніксон найменував тепер на амбасадора для спеціяльних доручень в міжнародних економічних питаннях. Номінація Кеннеді на цей пост була затверджена Сенатом одночасно із номінацією Коннелі.

Найбільший Відділ УНСоюзу в окрузі Боффало матиме свої надзвичайні збори

Боффало, Н.Й. — Голова Товариства св. Миколая, 127-го Відділу УНСоюзу в Боффало та водночас голова Боффалівської союзової Округи п. Атанас Кобрин інформує, що в неділю, 21-го лютого 1971 р., в залі української католицької церкви св. Миколая в Боффало при вулицях Филмор і Онейда, від 4-ої години по полудні, будуть відбуватися надзвичайні загальні збори Товариства, в яких візьме участь, як представник УНСоюзу, обласний організатор п. Василь Оріховський. Товариство має поладнати й вирішити ряд дуже важливих справ й тому уважає приявність усіх членів за обов'язкову. Слід подати, що цей Відділ є найбільшим Відділом всієї боффалівської Округи та одним з найбільших Відділів УНСоюзу взагалі.

ПІВДЕННО-В'ЄТНАМСЬКІ ВІЙСЬКА ДІЙШЛИ ДО ВОРОЖИХ ШЛЯХІВ ПОСТАЧАННЯ В ЛЯОСІ

Сайґон. — Хоча з теперішньої південно-в'єтнамської боєвої акції в Ляосі немає безпосередніх пресових звідомлень, бо там пресових звітодавців не допускають, то з поінформованих джерел подають, що у вівторок, 8-го лютого, південно-в'єтнамські війська дійшли вже до головних шляхів ворожого постачання з Північного В'єтнаму, перервання яких є головною і єдиною метою їхнього переходу на територію Ляосу. Неофіціяльно також повідомлено, що південно-в'єтнамські війська вже мали одну більшу сутичку з комуністичним ворогом. На територію Ляосу південно-в'єтнамські війська перейшли попереднього дня, при сильній підтримці американської авіяції й артилерії з південно-в'єтнамської території. Тепер також інформують, що деякі частини цих військ були перекинені на територію Ляосу американськими гелікоптерами з американською залогою. В неофіціяльних повідомленнях сказано, що два американські гелікоптери були збиті ворогом, при чому залога одного гелікоптера, зложена з чотирьох осіб, загинула, двох членів залоги другого гелікоптера були поранені, а доля двох інших — невідома. Невідомо також, скільки південно-в'єтнамських вояків перейшло на територію Ляосу. Один полк Першої Південно-В'єтнамської Дивізії в кількості яких 3,000 вояків був перекинений американськими гелікоптерами на відстань 20 миль на південь від головного ворожого шляху постачання та його осередку в місцевості Чепоне. Інші військові з'єднання мали перейти до Ляосу шляхом ч. 9, що його до ляоського кордону раніше прочистили та направили південно-в'єтнамські з'єднання в силі 20,000 вояків та американські військові частини в силі 9,000 вояків, які тепер в тій околиці перебувають. Південно-в'єтнамський президент Нґуєн Ван Тіє, повідомляючи попереднього дня про цю бойову акцію на території Ляосу, окреслив її як „конечний акт законної самооборони" та рівночасно заявив, що ця акція буде обмежена часом і засягом, що Південний В'єтнам не має жадних територіяльних амбіцій в Ляосі та що південно-в'єтнамські війська залишать ляоську територію негайно після того, як виконають своє „обмежене завдання". Рівночасно у Вашинґтоні потверджено, що ця акція в Ляосі ведеться за згодою Америки та при американській військовій підтримці, хоча в ній не беруть участи американські сухопутні війська. Урядово у Вашинґтоні ствerджено, що „ця обмежена акція" в Ляосі має також на меті безпеку й охорону американських збройних сил у Південному В'єтнамі" та що вона в жадному разі не означає поширення війни.

В комуністичній партії Польщі будуть проведені дальші чистки і зміни

Варшава. — В політичних колах Польщі рахуються з можливістю дальших змін і чисток і в керівництві і в рядах комуністичної партії Польщі, що її офіційним визначенням є Польська Об'єднана Робітнича Партія. Після закінчення дводенного пленуму Центрального Комітету цієї партії, у висліді якого були виключені з нього, як також з Політбюро, Владислав Ґомулка і ще п'ять його ближчих співробітників, будуть проведені дальші заходи для виправлення допущених В. Гомулкою „помилок". Згідно із заявою теперішнього провідника польської компартії Едварда Ґерека, заплянований на листопад 1972 року 6-ий З'їзд ПОРП відбудеться мабуть в скорішому реченці і він мав би бути попереджений виконанням „ряду актуальних важливих завдань". Під час цього з'їзду, що в ньому братиме участь яких тисяча делеґатів, буде обраний новий центральний комітет, з-поміж членів якого призначить склад керівного органу Політбюро. Більшість здійснених останнім пленумом ЦК ПОРП змін, в тому числі обрання нових членів Політбюра на місце виключених, мала б бути затверджена з'їздом. Під теперішню пору розподіл функцій у керівництві польської компартії розділено так, що Ґерек відповідає за цілість й очолює Центральну Контрольну Комісію, до ген. Мєчислава Мочара належать справи армії, безпеки, адміністрації і здоров'я, Стефан Ольшовський відає справами преси, культури і молоді, Ян Шидляк — справами ідеології і пропаґанди. Економічні справи, як найважливіщі, належать до компетенції Ґерека.

СЕСІЯ РАДИ МИТРОПОЛІЇ УПЦ ВІДБУЛАСЬ ПІД ЗНАКОМ ЮВІЛЕЮ ВІДРОДЖЕННЯ УПЦ

Бавнд Брук, Н. Дж. (М.Д.) — В Осередку Консисторії Української Православної Церкви в ЗСА відбулась в днях 3 і 4 лютого ц. р. поширена Сесія Ради Митрополії, яку попередили окреме засідання Консисторії та праця Контрольної Комісії в перевірці діловодства Митрополії, що відбувались протягом кількох днів перед Сесією Ради. Такі засідання та наради — це у звичайні роки статутові конференції, але цього року вони мали ще й особливе завдання у приготуванні чергового Собору цієї Церкви та величних святкувань у зв'язку з 50-літтям відродження УАПЦ на чолі з великим Митрополитом Василем Липківським у 1921 році. Одночасно на цей рік припадає 50-ліття архипастирського служіння Владики Митрополита Іоана, Первоієрарха УПЦ в ЗСА, єдиного в живих Владик Відродження 1921 року.

Владика Мстислав Архиєпископ УПЦ в ЗСА

Ще Шостий Собор УПЦ в ЗСА, який відбувся в Клівленді 1967 року, проголосив 1971 рік — ювілейним роком Відродження УАПЦ, та у зв'язку з плянованими святкуваннями переніс черговий Собор Церкви на один рік пізніше, бо звичайно Собори відбуваються що три роки. Ювілейний Комітет Митрополії існує та працює ще з минулого року, але в нарадах цього року його працю особливо наголошувалось в підготовці свята. Комітет складається з священиків та мирян, а очолює його Владика Марко.

Сесією цьогорічної наради органів Митрополії керував Архиєпископ Мстислав, заступник Митрополита УПЦ в ЗСА, оскільки Митрополит Іоан не міг прибути, продовжуючи під цю пору важливе лікування, але даючи телефонічно своє благословення та ряд вказівок щодо різних ювілейних та передсоборових заходів. Діловими нарадами проводив заступник голови Ради Митрополії о. протопр. Ф. Білецький.

Звіт голови Консисторії Архиєпископа Мстислава виказав дальший ріст майна УПЦ в Бавнд Бруку, яке тепер доходить уже до півтора мільйона долярів, якщо брати до уваги лише консервативну оцінку, бо коли б її перерахувати згідно з кривою інфляції останніми роками, то сума значно перевищила б ці числа. Контр-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Заповідають демонстрацію проти виступу совєтського ансамблю у Вашинґтоні

Вашинґтон (вюм). — По різних містах Америки виступає тепер сибірський ансамбль з Омска. Цей ансамбль виступить в суботу, 13-го ц.м. і в неділю, 14-го ц.м., о год. 3-ій по пол і о год. 8:30 вечером в „Констітушен Гол" при 18-ій і „С" вулицях, Н.В., у Вашинґтоні. Місцеві Організації УВФ плянують перевести перед і в часі виступів пропаґандивного ансамблю протестаційні демонстрації проти ґеноцидної політики Москви супроти України й українського народу, а також звернути увагу на шкідливість виступів пропаґандивних совєтських ансамблів. В часі демонстрації будуть роздані відповідні летючки. Подібну демонстрацію будуть переводити також жиди, литовці та інші поневолені народи СССР. Демонстрація зачнеться одну годину перед кожним виступом ансамблю, тобто о год. 2-ій по пол і 7:30 вечером в обох днях. У сусідньому Балтіморі також відбудуться протестаційні демонстрації проти совєтських пропаґандивних груп.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ЮВІЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ ВІЗАНТІЙСЬКОГО ХОРУ В ГОЛЛЯНДІЇ

Утрехт. — З нагоди і для відзначення 20-ліття з часу створення відомого „Візантійського Хору", в Утрехті відбудеться в одній із найкращих заль його ювілейний концерт. Дириґуватиме творець того хору, відомий український музиколог д-р Мирослав Антонович. Концерт, зустріч із слухачами та прийняття відбудуться в днях 12 і 13 лютого. „Візантійський Хор з Утрехту" складений виключно із голляндських співаків-непрофесіоналістів, переважно молодих службовців та студентів, з яких проф. д-р М. Антонович, індивідуально працюючи з кожним, створив професійний, високого рівня чоловічий хор. Напередодні ювілею голляндська звукозаписна фірма „Деум" випустила платівку з західньоукраїнськими церковними співами у виконанні Хору-Ювілята.

ВЕЧІР НА ПОШАНУ СЛ. П. МИКОЛИ ШЛЕМКЕВИЧА

Нюарк. — Гурт кол. читачів журналу „Листи до приятелів" округи Нюарк, Елізабет й околиць влаштовує в неділю 14 лютого ц.р. о год. 5-ій по пол. вечір на пошану видатного українського філософа і публіциста сл. п. Миколи Шлемкевича у 5-річчя з дня його смерти. Участь у вечорі візьмуть: д-р Є. Перейма, мґр О. Оленицький, ред. Я. Заремба. У програмі передбачена теж передача звукозапису „Слова" М. Шлемкевича. Відбудеться вечір в залі „Чорноморської Січі" при 690 Санфорд Евню в Нюарку, Н. Дж. Того ж дня о год. 12-ій в пол. буде відправлена в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку панахида за спокій душі Покійного. Такий же вечір на пошану сл.п. М. Шлемкевича буде влаштований в неділю 21 лютого, о 5-ій год. веч. у Трентоні, Н.Дж., з доповіддю ред. Я. Заремби та вокально-музичною програмою.

ЯЛИНКА СЕКЦІЇ ДРУЖИН ЛІКАРІВ

Ню Йорк. — Секція Дружин Лікарів при Українському Лікарському Товаристві влаштовує в суботу 13 лютого о 7-й вечора, в Українському Інституті Америки при 79 вулиці Традиційну Ялинку. Виступатиме з новим репертуаром відомий квартет „Амбасадори", при фортепіяні Марійка Геча. Після програми — товариська вечірка. Увесь дохід призначений на допомогу вдовам і сиротам, переважно поза ЗСА. Вступ за запрошеннями.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢

Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Божа установа

Один із молодших українських католицьких священиків, висловлюючи приватно свою опінію про справи Української Католицької Церкви, прийшов до висновку, що коли ця Церква зберігається і розвивається, не зважаючи на те, що інші, і часто свої, з нею виправляють, то це найкращий доказ, що вона — Божа Установа, що Господь нею опікується, її зберігає і про неї дбає.

Чверть сторіччя тому цю Церкву в Україні брутально знищив комуно - московський наїзник, ієрархія цієї Церкви, тисячі її священиків і вірних заплатили муками та життям за свою вірність їй і Апостольському Престолові, а тепер у Ватикані приймають спричинників тієї великої трагедії, дістають від них подарунки і їх обдаровують. У той же час не тільки нехтується однодушним прагненням вірних тієї Церкви щодо її помісности і патріярхального завершення, але — як це доказує відомий лист кардинала Тіссерана — ставиться під сумнів навіть історичність самої національної назви України, зневажається ієрархію цієї Церкви страшним обвинуваченням, що вона не виконує своїх архипастирських обов'язків.

До листа кардинала Тіссерана долучується лист префекта Св. Конґреґації для Східніх Церков Максиміліяна де Фюрстенберґа до митрополита створеної недавно Мунгальської архидієцезії візантійського обряду, що охоплює українців - католиків із Карпатської України, із запевненням окремішности тієї вітки Української Католицької Церкви навіть на випадок її патріярхального завершення.

Усі ми свідомі того, які прикрі почування викликають ці листи. В таких обставинах легко можна допуститись одного чи другого нерозважного кроку, що міг би стати „каменем преткновенія" для УКЦеркви. Тож треба максимального спокою, зрівноваження та розважливости. Треба завжди пам'ятати, що вороги наших Церков напевно не приглядаються бездільно цим справам. Один Господь відає, скільки всіляких „домашніх задач" підсуває нам „той третій", що хотів би скористати. Збільшення взаємного довір'я, постійне затіснювання співпраці ієрархії, духовенства і мирян, збільшена жертвенність на церковні потреби — це деякі з багатьох передумов, що дають силу кожній громаді та заповідають успіх акції.

Помилка

Наша українська громада з подивом і вдячністю сприйняла повідомлення про демонстрації українських студентів і молоді в ряді міст Америки і Канади в обороні знову засудженого совєтськими опричниками на довголітню каторгу молодого українського історика Валентина Мороза. І ці молоді демонстранти цілком на цей подив і вдячність заслуговують. Тоді бо, як їхні американські колеґи по університетах і коледжах демонструють, щоб Америка капітулювала перед комуністичними агресорами у В'єтнамі, наша молодь демонструє за велику ідею так безпощадно топтаних комуністичним режимом свободи і людських прав.

А все ж таки під час тих демонстрацій нашої молоді трапились і деякі нехай і незначні, але тим не менше помилки, що призвели до заарештування кількох демонстрантів в Ню Йорку і Чикаґо. Заарештованих звільнено, вини їм ще не доказано і причини їх арешту були таки справді дрібні — переступлення поліційної загороди і деяке шамотання з охоронцями ладу і порядку, поліцією. З усім респектом, подивом і вдячністю для наших молодих демонстрантів, все ж таки не можна не звернути їм уваги на те, що ці їхні ідейні демонстрації будуть найбільш успішні щойно тоді, коли вони проходитимуть виключно в рямках та в абсолютній пошані „справедливого закону Вашингтона". Так, це правда, що американська преса найрадше підхоплює і подає на перших сторінках протизаконні виступи, але на такій „славі" нам усім повинно найменше залежати. Цілком навпаки, українці в цій країні, які знайшли в ній захист і пристановище перед всілякими чужими беззаконнями на рідній землі, мають тут славу найбільш трудящих, найбільш відданих правопорядкові громадян.

Ми повинні докласти всіх зусиль, щоб цю добру славу зберегти. Демонстрації в Америці — зовсім нормальне явище. Американські закони дають необмежені можливості для таких демонстрацій, без потреби ці закони переступати. Тим більше не можна й не треба переступати цих законів під час демонстрацій, метою яких є звернути публічну увагу на беззаконня, що його допускається комуно - московський окупаційний режим в Україні. Те, що трапилося під час демонстрацій, було помилкою, яка не повинна повторитися.

Валерій Остапенко

УКРАЇНСЬКА ДИВІЗІЯ — НОВА ДОБА В УКРАЇНСЬКІЙ ВІЙСЬКОВІЙ ТРАДИЦІЇ

Вагатовікове існування українського народу зв'язане з постійною боротьбою за свою державну незалежність, за свої національні права. Ця боротьба йде різними шляхами і час від часу переходить у відкриті збройні зудари. Тому наші військові традиції становлять невід'ємну частину національних традицій і, як відживлююче джерело, впливають на нашу національну свідомість, на наше національне буття.

Одначе, доля українського народу склалася так, що він не мав можливостей створити своїх постійних, реґулярних збройних сил, своєї воєнної науки, доктрини, ясно окресленої воєнної філософії і воєнної психології — всього того, що творить у державі певну воєнну систему.

Українська воєнна думка розвивалася в умовинах козацько - повстанської, революційної, стихійної боротьби — в умовинах, коли бойова романтика бере верх над воєнною наукою, імпровізація над організацією, отаманія чи комітетчина над державністю.

Щойно в ході другої світової війни, на прикладі дивізії „Галичина", українська воєнна думка дістала нові підстави для свого розвитку — вже виходячи з дій цілком реґулярного військового з'єднання, зформованого і вишколеного за одною системою, діючого в умовинах модерної війни.

Українська Дивізія, внаслідок різних обставин, не змогла повністю розгорнутися в Українську Національну Армію. Але в очах українського населення, в українській свідомості. Дивізія була своєю національною збройною силою — „армією в мініятюрі". Це й дає нам право проаналізувати на її прикладі ряд наших проблем суто військового порядку.

Усі до цього часу опубліковані праці про Українську Дивізію українських авторів відносяться більше до мемуаристичної, ніж до воєнно - наукової літератури. Це переважно спомини колишніх старшин і вояків Дивізії, написані в дусі полум'яного патріотизму й бойового побратимства, і мають вони для нас велике національно - виховне значення.

Перший, хто надав споминам про Українську Дивізію воєнно - наукового змісту, це колишній старшина вермахту Вольф - Дітріх Гайке, який у Дивізії займав посаду начальника штабу і який написав книжку — „Українська дивізія „Галичина".

В українському перекладі ця книжка з'явилася недавно і вже звернула на себе увагу багатьох читачів, особливо тих, що цікавляться українською військовою проблематикою.

Вартість книжки полягає передусім у тому, що її автор не політик, а професійний вояк, що дало йому можливість правильно проаналізувати військову сторону справи і об'єктивно підійти до ряду національно - політичних проблем. В українському виданні ця книжка цінна ще й своїм гарним літературним перекладом і поправною військовою термінологією. Останнє — дуже рідке явище серед усіх наших дотеперішніх видань на воєнно - історичні теми.

За основу суджень про Українську Дивізію Гайке бере її національну структуру — фактор, який мав великий вплив на все мирне і бойове життя Дивізії. Це — його провідна думка. Вона ніби червоною ниткою проходить через усю книжку, через усі етапи формування, вишколу та бойових дій Дивізії. Таке наставлення старшини генерального штабу і начальника штабу реґулярної модерної дивізії заслуговує на повне признання. Тим більше, що він це робить не під впливом політичних емоцій і без будь - яких упереджень, а виходячи виключно з заложень воєнної науки, теорії і практики військової справи.

Дійсно, вже сама логіка підказує, що при формуванні національної військової частини, з'єднання, армії — передусім береться до уваги однорідність їхньої національної структури. У цьому відношенні Українська Дивізія повністю не відповідала ні своїй назві, ні тому політичному значенню, яке бажали їй надати українські політичні чинники.

Наявність в Українській Дивізії поважного відсотка німецького персоналу передусім пошкодила українському престижеві. В практиці ж це привело до ряду непорозумінь організаційного й тактично - о п е ративного значення. Ніщо інше як домінантна роля німців у командуванні Дивізією перешкодило створенню в ній єдиного бойового духа і використанню її як бойової цілости. В наслідку це все коштувало українцям великих жертв. Звертаємо на це спеціяльну увагу тому, що моральний фактор, людяність повинні становити невід'ємну частину нашої національної політики і військової справи.

Історія Української Дивізії тісно пов'язана з діяльністю Українського Центрального Комітету і Військової Управи.

Вже самі назви — „Комітет" і „Управа" — говорять про цивільну або напівцивільну природу цих установ. І тому не дивно, що їхній вклад у справу організації Дивізії мав суспільно - політичне, а не військове значення. Іншими словами, на прикладі Української Дивізії повторилися старі помилки, коли за рахунок політичних інтересів занедбувалось військові.

Українські цивільні чинники, а з ними й Військова Управа, які займалися поповненням людського складу Дивізії, чомусь не врахували, а може й не знали, що основою, ядром кожної військової формації є старшинський склад. Він формує, вишколює, виховує і веде у бій вояцьку масу. Тому без свого старшинського складу не може бути й мови про створення національної частини, з'єднання, армії.

Вальф - Дітріх Гайке в своїй праці прямо вказує, що основним недоліком Української Дивізії був брак українських старшин. І тут же додає, що ліпшими старшинами в Дивізії були ті, що служили в польській і совєтській арміях. Однак, їх у Дивізії було дуже мало.

Справедливість вимагає зауважити, що в часи формування Української Дивізії на території Німеччини і на інших територіях, окупованих німцями, перебували тисячі старшин - українців, добре вишколених у веденні модерної війни. І багато з них, що опинилися в РОА і Козацькому Корпусі, горіли бажанням служити в Українській Дивізії. З вірогідних джерел довідуємось, що німецькі чинники засадничо цьому не перешкоджали. Отже, напрошується висновок, що власне українські чинники не діяли або слабо діяли в цьому напрямку. На нашу думку, це пояснюється нашим своєрідним місцевим консерватизмом, який узяв верх над розумінням, що включення в Дивізію фахових сил з інших українських земель збільшило б її військове, а разом з тим і політичне значення.

Як на чужинця, Гайке дуже прихильно ставиться до Української Дивізії. Він навіть вважає, що ця дивізія поклала початок української військової традиції. Повністю погодитися з такою опінією не можна. Бо українські військові традиції беруть свій початок далеко раніше — після козаччини великий вклад у наші військові традиції зробили Армія УНР, Українська Галицька Армія.

Очевидно, тут мова про „нове" в нашій військовій традиції, про той новий елемент, який є співзвучний сучасній воєнній науці, новим формам і методам ведення війни.

В традиціях Української Дивізії є чимало німецького елементу. Навіть зовнішній вигляд „дивізійника" нагадував собою німця. Але під цією зовнішністю був і лишився український дух. І в цьому велика заслуга колишніх старшин, підстаршин і вояків Української Дивізії, які зберігають свої військові традиції в українському дусі.

Ці традиції могли бути більш славними, якби вони починалися від полків, як це було з козацькими традиціями і як це заведено у інших народів. Бо сотня — адміністративна о д и ниця, батальйон — тактична, а полк — духовна. Наступна за полком інстанція — дивізія — знов має характер тактичний і оперативний. Отже, в полках створюється дух армії, як на кораблях кується дух фльоти.

Ця загальновизнана засада армійського буття поширюється на військові традиції. І тут доводиться лише шкодувати, що при кожному полку Української Дивізії не було таких здібних і впливових старшин, якими при штабі Дивізії були сотник Паліїв і сотник Макарушка. Ці українські старшини були взірцем українського вояцтва, творцями того українського вояцького духа, який здобув право вважати Українську Дивізію за нову добу в українській військовій традиції.

На закінчення цієї статті-рецензії, ще раз звертаємо увагу на велику цінність книжки „Українська Дивізія „Галичина". Ця книжка читається легко і з цікавістю.

Яр. Рудницький

НА ФІЛІППІНАХ БЕЗ... ВЛЕСА

Не вважаючи на пильні розшуки в Національній Бібліотеці Філіппінської (з 1946 р.) республіки, в її Історичному Архіві, публічних і університетських бібліотеках, а то й між приватними науковцями - істориками, мені не вдалося знайти ані в Манілі, ані в Кесон Сіті, Паса чи деінде слідів Влеса - літописця. Це не абияка втрата для мене й усіх зацікавлених у „Влесознавстві" істориків, включно з деканом УВУ, що раз у Мюнхені за вечерею висловила сумніви щодо історичности Влесової книги (б і л ь ш і н а в і т ь, як один із „кардиналів св. Римського Престолу" щодо історичности назви України!).

Бувши лише „парттаймісториком", я заявив тоді, що у мене є деякі „історичні" докази на те, хто був останнім українським доносщиком, але українська історична наука досі не спромоглася відкрити, хто був Влес - літописець, а теж хто був перший український доносщик? Ми так і роз'їхалися з Мюнхену з нерозв'язаними проблемами української „діяспорної" історіографії Все ж я взяв на себе додатковий тягар — знайти якнайбільше доказів на „історичність" Влесової книги й самого літописця.

Дещо знайшов у Новій Зеляндії, дещо в Австралії, а на Філіппінах, як на злість, про Влеса ніхто не чував. Ні того з передісторичними інклінаціями, ні козако-українського з пізніших часів. А це велика шкода, бо, наприклад, уже самі початки Філіппін можна б виводити не від Маґеллана й Филипа II (еспанського), а просто від козацького Пилипа з Конопель", що тут міг бути й навчити тубільців управляти льон і коноплі: адже філіппінські коноплі славні на ввесь вільний і невільний світ, а конопляні продукти „пилипинської", так би мовити, нації — один із важливих виробів до експорту.

Первісну столицю Філіппін — Манілу, можна б легко виводити від козака „Манила", що навіть міг би бути одним із предків діяспорного поета Манила.

А там, прізвище філіппінського національного героя Хосе Різала можна б зв'язати з словом „різати", мов-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Любов Коленська

„ВИЗВОЛЕННЯ ЖІНОК" В СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ

Геррі Трімборн, кореспондент щоденника „Лонг Айленд Прес" пише: „Із совєтських гучномовців, з преси, з радіо лунає безустанний голос: „Тільки у нас справедливий розподіл праці поміж жінкою і чоловіком. Ми — єдина країна в світі, що вміє оцінити й пошанувати жінку, вона у нас на високому п'єдесталі!"

Чи справді?

Пригляньмося б л и ж че. Під наглядом чоловіків чи в сльотливі осінні, чи в зимові дні, чи під палючим сонцем — жінки при праці. Якій? Замітають вулиці, будують доми і шляхи, вантажать кораблі. Розтираючи стомлені руки, вони, жінки, думають над тим, чим заплатити за щоденні харчі і що дістся в цій хвилині з їхніми дітьми, що ростуть без материнського тепла, яке подається їм тільки прихапцем, бо... немає часу.

І тут в контрасті — їхні американські антиподи, об'єднані „Рухом за визволення жінок". Перевантажені дозвіллям, плекані добробутом, кидають вони легкодушно гасла, комерціялізують їх і схвалюють „рівність і братерство" східнього „брата". Хоч якраз ці жінки повинні перестати зідхати, шукати абстрактних, недоречних розв'язок і таки поїхати на якийсь час до Совєтського Союзу, щоб ближче приглянутися тамошнім жінкам і усвідомити раз на завжди, як виглядає справжнє життя „визволеної жінки". Але хіба вони можуть інакше думати, коли 122-га точка совєтської конституції каже: „Жінка зрівняна в правах з чоловіками відносно платні, праці, відпочинку й дозвілля". З цього виходить, що совєтська жінка має свобідний вибір кожної професії і, якщо вона має зацікавлення чи то культурно - мистецькими справами, науковими чи іншими — може ними займатися. Єдиний „привілей", що якось досі ще вперто обминав жінку — це... служба у війську.

Певно, що в дечому становище жінки в СССР змінилося на краще: раніше вона мала законної опіки не більше, як господарська худобина. Тепер прийшли деякі полегші заміжній і самітній жінці, включно із тими жінками, в яких діти народжені без подружнього зв'язку.

Появилися такі постаті жінок, як космонавт Валентина Ніколаєва - Терешкова — перша в світі жінка, що вилетіла в міжплянетарні простори. Є навіть обсада літака, що складається виключно із жінок, є жінка-диригент великої симфонічної оркестри. Жінки займають такі становища, як лікарі, адвокати, судді, науковці, інженери, землеміри.

Усього населення в СССР 241 мільйон, з того числа 130 мільйонів жінок. Отже, жінок на 19 мільйонів більше, як чоловіків, які вигинули під час останньої світової війни. Але пройшло вже чверть століття від часу закінчення війни, чоловіки вдома і в цій мирній уже системі становище жінок все ще жалюгідне. Вони й далі виконують чоловічу фізичну працю.

Вони всі ніби сковані словами Леніна, що їх він сказав ще в 1919-му році: „Жінки витрачають час на домашню, непродуктивну працю, вона їх тільки нищить, деправує і придавлює їхню духовість..."

Минуло вже півсторіччя, а ще несуться відгомоном ці ленінські слова, карбуються в рапортах, статтях, коментарях психологів, соціологів та вчених.

Совєтська неупривілейована жінка, колгоспниця і робітниця, перевантажена важкою фізичною працею, швидко затрачує свій жіночий поваб, шкіра її втрачає свіжість, вона швидко старіється, а руки, на Заході дбайливо плекані, мають вигляд сирої моркви, щойно витягнутої із землі.

З 60-ти мільйонів затруднених совєтських жінок 4/5 зайняті працею, яка за офіційним терміном називається „фізичною". Вони здебільша виконують її руками, тоді як чоловіки звичайно оперують машинами: бульдозерами, вантажними автами, двигунами, ощаджуючи „слабі чоловічі м'язи".

В совєтській суспільності жінка є цим основним кадром в рядах некваліфікованих сил, як найнижче оплачувані працівники. Вона дуже рідко може піднестися до якогось відповідального становища. Такі місця переважно зайняті чоловіками.

Хоч жінки становлять половину робітництва, на керівних позиціях чоловіки перевищують жінок у шістьсім разів. Щоправда, жінки становлять 85% всього медичного персоналу, але лише незначний відсоток з них доходять до позицій головних лікарів або керівників медичних установ. І хоч в загальному медична професія на Заході втішається великим престижем й високими платнями, не так в Совєтському Союзі: початкова платня лікаря, звичайно жінки, дорівнює лише двом третинам платні кваліфікованого робітника.

Жінки в Совєтському Союзі переважно працюють на найнижче платних посадах, як медицина, учительство й текстильний промисл. Чоловіки домінують на найвище платних посадах у такій професії, як інженерія і ін.

З „Ню Йорк Таймсу", із слів Бернарда Ґверцмана довідуємось, що в чимраз ширших кругах совєтських жінок проявляється обурення зі свого становища. Але шкода й сподіватися, щоб у Совєтському Союзі розвинулось щось подібне, як „Рух за визволення жінок" в Америці. Совєтські жінки починають нарікати також на професійну дискримінацію, на „чоловічий шовінізм", брак заінтересування їхньою долею збоку уряду. Такі речі, як леґалізація абортів — їх не цікавить, бо до цього „привілею" вони вже звикли, і він став головним засобом контролі народжень.

Соціологи остерігають, що в зв'язку із теперішньою ситуацією зменшилося в Аме-

(Закінчення на стор. 3-ій)

К. Крупський

З ДОВГОЇ І ВАЖКОЇ ДОРОГИ ЖИДІВСЬКОЇ ДІЯСПОРИ

(3)

Думаю, що це останнє наведене Келлером ствердження може бути ключовим роз'ясненням для читача, а для українця навіть розрадою в тій сумній трагедії. Розрадою, що наші предки виявляли жорстокість не в імені расової ненависти та звироднілих філософій, а робили це в лютому гніві за довголітню наругу і зневагу.

Келлер пише, що з усіх міст жидівське і польське населення втікало не тільки на захід, але також на Білорусь і Московщину, щоб дістатися на Литву. Однак, москалі з не меншою жорстокістю зустрічали втікачів. Російські війська ставили вимогу, щоб жиди приймали православ'я, а інакше, казали вони, „вас зустріне те саме, що в Україні". В Москві отримали повідомлення про те, що в Гомелі вирізали понад дві тисячі жидів і шістсот поляків. Після того, як „Хмельницький уклав союз з Московщиною, цар Олексій Михайлович несподівано висунув претенсії на території Польщі".

Влітку 1654 р. московські війська з козаками вирушили на Білорусь і Литву.

Автор каже, що московські генерали виганяли всіх жидів, яким тоді не було притулку ніде, бо їх били в Україні, Білорусі, Московщині і в Литві. Щойно шведи, почавши наступ на Польщу, залишили жидів у спокою, хоч посередньо й були причиною їх нещастя, бо коли війська Чернецького відбили шведів, то поляки мстилися на жидах, як на шведських коляборантах. У Ґнєзно, Лєшно, Плоцьку та багатьох інших містах Польщі поляки тортурували й мордували жидів. Сучасник занотував: „Така катастрофа не вдаряла жидів від часу упадку королівства".

Тут хочемо зауважити, що читаючи жидівські описи Хмельниччини, мимоволі уважаємо їх за напастування жидами українців, однак з книжки Келлера такого враження не виносимо. Мабуть, тому, що бачимо далеко гірші переслідування жидів на Заході.

В розділі „З Колюмбом до Нового Світу" автор пише, що в той час, як Колюмб вибирався відкривати нову дорогу до Індії, жидів виганяли з Еспанії. В залозі Колюмба було декілька жидів т. зв. „марранo" (свиня). Так називали тих жидів, які під тиском ніби приймали християнську віру, почуваючи себе жидами.

З наказу короля Чарлза V, а відтак Филипа II, між роками 1515-1639 створено в Порто Ріко, на Кубі і в Мехіко суди, які судили виловлених „марранo". Ті суди вже на американському континенті встановили інквізицію. Протягом чверть століття засуджено на смерть 879 жидів, яким вдалося втекти від переслідування з Еспанії і Португалії. В роках 1595, 1600, 1605 відбулися автодафе в Перу над десятками „марранo", а в 1639 р. столиця Перу була свідком спалення сімох з групи 60, засуджених на смерть.

Подібна доля спіткала жидів і в Бразилії, де переслідування їх припинилось з приходом голляндців, але після 1645 р. португальці витиснули голляндців, і переслідування еміґрантів жидівського походження відновились.

У той час в Европі захисником жидів стала Голляндія, до якої втікали жиди з Еспанії, Франції, Німеччини та Австрії. Тут знаходили вони безпечне місце прожитку. Завдяки жидам, каже автор, Амстердам розбагатів і став світовою метрополією.

В Еспанії та Португалії інквізиція продовжувала забирати жертви. У 1680 р., через двісті років після впровадження інквізиції, з нагоди вінчання еспанського короля Карла II з французькою принцесою Марією Люїзою з Орлеану, відбулося автодафе, підготоване з незвичайно великою помпою. Тоді на вогнищах згоріло 86 „марранів", що повернулися до юдаїзму. У спогадах очевидців залишилися сумні записи про ту варварську оргію.

У Франції, Прусії (1714-1744 за Фредерика Вілліяма I і в Австрії доля жидів була менше жорстокою, але в тих країнах також існували шорсткі обмеження щодо місця їх мешкання, одягу, права власности, навіть обмеження права на одруження.

На Заході час від часу появлялися книжки, автори яких роз'ятрювали ненависть до жидів. Внаслідок такої протижидівської пропаґанди спалахували погроми, що забирали багато невинних жертв.

З другого боку, монархи Австрії та Прусії надавали деяким талановитим жидам особливих привілеїв і доручали їм вести фінансові справи держави. Не раз тих жидів монархи змушували робити нелеґальні фінансові махінації. Наприклад, пруський король Фридрих наказав придворним жидам збирати польські, мадярські та російські монети і перетоплювати їх на голляндські дукати, щоб розплачуватися ними за воєнні борги. Часто ті жиди, які рятували монархів у скрутному положенні, падали жертвою ненависти загалу.

Такою жертвою впав Йосиф Зюсс Опенгаймер, який згинув на щибениці у вересні 1738 р. По присуді зажадали від Опенгаймера, щоб він прийняв християнство. „Хочу вмерти жидом! — сказав він.— Я є жертвою насильства і несправедливости!" Останні його слова перед смертю були: „Слухай, о Ізраїлю!"

Жидів палили разом з синагогами. Вони гинули сотнями, а то й тисячами. Старші віком, жінки й діти гинули в масакрах. Жиди душилися по геттах, однак радше приймали смерть і муки, як зраду своєї віри. Серед них знаходились також відступники, яких загал виклинав.

Нащадки тих, що під примусом в Еспанії приймали християнство, по двох століттях, у спритливих умовинах, наверталися на прадідівську віру і не раз робили великі прислуги для загальної жидівської справи. Жертвенність жидів для свого загалу — неперевершений приклад для всіх інших народів.

Вернер Келлер покликається на рабіна Натана Ганновера, який писав про те, що ніде інде не були жиди так добре зорганізовані, як у королівській Польщі в XVI столітті. Наприклад, жидівська громада з 50 родин утримувала 30 студентів з 60-ма учнями, бо кожен студент зобов'язаний був вчити двох учнів. Таким способом жиди творили густу сітку своїх шкіл.

Через три століття після того, пише Келлер, у 1929 р. проф. Альфред Єреміяс занотував: „Це прямо дивне, якою розвиненою може бути пам'ять 12-13-літніх хлопців в науці Талмуду. Деякі з них знають напам'ять п'ять біблійних книг, а також численні псалми. У варшавській школі одинадцятилітній хлопчина коментував тяжкий матеріял, неначе професор, подаючи переконливі приклади з тексту".

Відклавши набік прочитану книжку „Діяспора", український читач не може не переводити порівняння між жидівською та українською спільнотами. Багато з нас також прагнуть зберегти нашу національну ідентичність. Ми також часом називаємо себе діяспорою, однак бачимо, яка колосальна різниця є між нами і жидами щодо наставлення в осягненні своїх цілей.

(Далі буде)

РОКОВИНИ ВІЗАНТІЙСЬКОГО ХОРУ І ПЛАТІВКА

Цього року припадають роковини незвичайної мистецької хорової одиниці — 20-річчя існування „Візантійського хору" в Утрехті, в Голляндії. Організатор і диригент хору — український музиколог д-р Мирослав Антонович.

д-р Мирослав Антонович

Хор почав своє існування 1951 року, щоб культивувати й пропаґувати візантійсько-слов'янський обряд, а разом з тим і українську народну пісню і твори українських композиторів. Завдання великого культурного значення. Цей чоловічий хор — визначна мистецька організація, а всі співаки — голляндці.

За 20 років праці хор співав по столицях Европи та по великих містах Голляндії, Бельгії, Німеччини, Італії, співав і співає на телевізії ВВС, НВС-РТF та ін. Одночасно хор наспівав декілька платівок, які розійшлись по всьому культурному світі. (Автор цього допису був свідком, як у великій фірмі платівок в Торонті чужинці купували платівки „Візантійського хору").

Недавно хор мав чотири телевізійні передачі. З тієї нагоди в голляндському радіожурналі з'явилася велика стаття з фотографіями хору в українських строях. Автор статті говорить про хор і диригента в суперлятивах. І дійсно, є чого так говорити. Хор проіснував 20 років і за ті роки виконав велике мистецьке завдання (й політичне!), несучи у світ між люди українське народне й церковне мистецтво співу. Коли б те мистецтво було собі звичайним, напевно хористи не співали б 20 років і, що найголовніше, коли б провідник хору - диригент не вмів захопити хор чужою для них піснею і не був сам правдивим артистом-виконавцем — хор не мав би чого святкувати 20-річчя мистецького існування.

Нам лишається подивляти й захоплюватись працею великого музики й диригента д-ра Мирослава Антоновича. Одночасно, ми радісно вдячні дорогим не-українцям за їх посвяту й велику роботу для українського хорового мистецтва й імені народу, що створив ті шедеври-пісні.

Хай буде їм від нас усіх, хто розуміє вагу такої роботи, прочулене й гучне „Слава!".

А тепер кілька слів про найновішу платівку хору. Обкладинка платівки кольорова, а на ній в українських строях хор під час співу, на чолі з диригентом д-ром М. Антоновичем.

Видала платівку фірма "Te Deum" в Амстердамі, стереофонічно. В програмі традиційні церковні співи Зах. України. На лицевій стороні: 1. „Панахида" О. Роздольського, диякону є П. П. Когут; 2. „Воскрес із гроба". На другому боці платівки: 1. Тропар „Благообразний"; 2. „Недільні Тропарі 1, 2, 3 і 4-го голосів" в обробці З. Лиська; 3. „Плотію"; 4. „Ангел вопіяше", та 5. Тропар 8-го голосу „Алилуя", обробки О. Кошиця.

Це, коли не помиляємось, перший раз виконані визначним хором традиційні співи Західньої України й записані на платівці. А зокрема знана й „заспівана" Панахида. В цьому випадкові навіть не годиться „критикувати" той спів, він записаний для сучасних і майбутніх поколінь і є зразком стилю їх виконання. Те саме треба сказати й про „Воскрес із гроба" та „Благообразний".

Зовсім інша справа з „Недільними Прокимнами". Мелодії їх відомі всім, і композитор не відступив від їх мелодійно-ритмічного первня, але обробив їх так, як їх він відчував і розумів. Це дуже цікава й оригінальна спроба! Гармонічна побудова їх, скажемо, модерна, в стилі творів З. Лиська. (Порівняйте з його обробками народних пісень у „Великому співанику Червоної калини", Львів 1937 р.). Це гармонічна густота акордів, яка часом викликує своїми несподіваними рухами здивування, а одночасно й приємне заспокоєння від доцільности їх.

Хор виконав їх певно із захопленням. Виконанням цих тропарів д-р Антонович, може й несвідомо, увічнив церковно-музичне думання визначного композитора й дослідника сл. п. д-ра Зіновія Лиська.

В „Ангел вопіяше" і „Алилуя" О. Кошиця диригент досягнув найчутливішого й добре схопленого на звукозаписі піяно і лагідне леґато.

Вартісна платівка! Настроєво вона західньо-українська, і в тому її особлива вартість.

Павло Маценко

СЕСІЯ РАДИ МИТРОПОЛІЇ УПЦ ВІДБУЛАСЬ ПІД ЗНАКОМ ЮВІЛЕЮ ВІДРОДЖЕННЯ УПЦ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

льна Комісія відзначила у своєму звіті точність книговедення та майна, висловлюючи признання Консисторії та її голові. На нараді відчувалось суцільне вдоволення, підкреслюючи ще черговий раз, що ідея Архиепископа Мстислава з-перед багатьох років у розбудові Осередку в Бавнд Бруку виправдала себе сторицею.

Цінними були звіти проф. В. Завітневича від Богословського Інституту в ділянці необхідних видань церковної літератури, паніматки Л. Селепини від Об'єднань Сестрицтв УПЦ, зокрема з ділянки вже недалекого завершення видання енциклопедії для молоді, яку ще запланувала покійна Людмила Івченко-Коваленко. Особливо цікавими були доповіді о. протопр. Ф. Кульчинського та проф. П. Ковалива, які інформували про пляни та досягнення в ділянці богословської освіти для майбутніх священиків, як також для доповнення пастирського знання діючих священиків. В ці йділянці вже вийшли деякі навчальні матеріяли, а незабаром має вийти цілий комплет підручників для цього важливого курсу заочного навчання. Курс, як інформував проф. П. Ковалів, уже діє і на ньому навчається ряд нових кандидатів у священицький сан. Він одночасно буде достосований так, що на ньому могтимуть одержувати доповнюючі кваліфікації такі майбутні священики УПЦ, які в силу обставин закінчували теологічну освіту поза рямками УПЦ. Зацікавлені можуть кожночасно одержати інформації від Консисторії.

Сесія, обговорюючи справу чергового Собору, вибрала Передсоборову Комісію з 9-ти членів, яка має негайно приступити до праці у підготовці до Сьомого Собору УПЦ, що відбудеться тим разом у Філядельфії в жовтні ц. р. Одночасно діє Статутова Комісія, яка пропонуватиме деякі зміни до статуту Церкви.

У дискусія порушено ряд важливих справ із життя Церкви, а серед них питання молоді, навчання релігії в недільних та українознавчих школах, справу пресових видань в українській та англійській мовах, священицьких й єпископських кадрів, дальшого зв'язку з іншими Митрополіями УПЦ у вільному світі, громадські справи з ділянки СКВУ, УККА тощо. В питанні громадських справ не винесено рішень, відкладаючи їх на час Собору для ширшого обговорення, але серед присутніх на Сесії відчувалось настороження до громадських неполадків різного характеру, а зокрема таких, які підмінюють нашу соборність, іґнорують кадри православної громади, вводять групову виключність тощо.

У громадській ділянці, як відомо, сектор мирян має на увазі організувати себе в окремому товаристві ім. Митрополита П. Могили, і зараз працює його організаційна комісія. Рада Митрополії одобрила пророблену роботу, і в цьому році мають відбутись установчі збори товариства, які беручи до уваги думки Ради Митрополії, оформлять товариство, як автономну одиницю при УПЦ.

Одною з найважливіших справ у нарадах був 50-літній Ювілей Відродження УАПЦ в Києві в 1921 році. Цей ювілей одночасно збігається з 50-літтям єпископства Митрополита Іоана, який був хіротонізований в той самий час Історичного Всеукраїнського Собору УАПЦ. Святкування Ювілею будуть получені в якійсь мірі із Сьомим Собором, хоч і програму мається на увазі розбудувати далеко ширше.

Рада Митрополії вийшла із заложення, що Ювілей цей — це велике історичне надбання цілого українського народу, а тому святкування повинні б прийняти всенародній характер. Тому Ювілейний Комітет, а також Собор Єпископів УПЦ зробить усі заходи, щоб у святкуваннях взяли участь усі діючі юрисдикції та представництва всіх Митрополій УПЦ у вільному світі. Мається на увазі також включити у святкування представництва центральних громадських установ. Зокрема Рада Митрополії звернулась з проханням до Собору Єпископів, щоб він запросив також представництва інших українських, неправославних Церков — Українську Католицьку Церкву та Об'єднання Українських Євангелистів до участи в святкуванні. Усі згадані постанови були винесені одноголосно, що, на думку спостерегачів, промовисто говорить про соборницький та екуменічний дух в лавах УПЦ.

Оскільки Митрополія УПЦ в ЗСА має під своєю юрисдикцією країни Південної Америки, православні громади у тих країнах будуть включені у спільні святкування, правдоподібно з ширшою участю їх представників в часі Ювілею. Якщо віддаль та фінансові засоби дозволять, треба сподіватись, що Митрополія в Европі, яку очолює Владика Мстислав з титулом Митрополита УАПЦ, також візьме участь у спільному Ювілеї ширшим представництвом. До Митрополії Европи належить також УПЦ в Австралії. В такий спосіб, при догідних господарських обставинах, Ювілей Відродження УАПЦ 1921 року стане справді всеукраїнським святом. Спостерігачі висловлюють сподівання, що Митрополія в Канаді також включиться у згадані пляни. Згадано про спільний Собор Єпископів усіх Митрополій, якого кожний православний українець хотів би нарешті дочекатись, а Ювілей УАПЦ був би, мабуть, чи не найкращою для цього нагодою.

Бібліотека Пласту і Рідної Школи у Філядельфії розділила нагороди переможцям Конкурсу книгочитання для молоді

(мт). — Проголошений навесну 1970 року Бібліотекою Пласту і Рідної Школи у Філядельфії Конкурс книгочитання для української молоді закінчився дня 15 січня 1971 року. На своєму заключному засіданні жюрі в складі пластунок-сеніорок Анни Максимович, Марії Одежинської та Марти Тарнавської переглянуло надіслані відповіді та розділило нагороди переможцям.

Першої нагороди (25 дол.) не признано нікому з учасників, зате замість неї признано дві рівнорядні другі нагороди по 15 дол. та не одну, а три рівнорядні треті нагороди по 10 дол. Другу нагороду одержали Андрій Бойко з Бельмавр, Н. Дж. та Леся Кузьма з Філядельфії (по 15 дол.), третю нагороду (по 10 дол.) здобули Олесь Лабунька з Філядельфії; Юрій Головінський із Сомерсет, Н. Дж., та Юрій Дитиняк із Едмонтону, Канада.

Конкурс викликав живе зацікавлення не тільки серед 32-ох зголошених до конкурсу учасників, але і серед деяких виховників та вчителів української молоді.

НА ФІЛІППІНАХ БЕЗ... ВЛЕСА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

лЯВ, уже проф. В. Сімович доказав, що „різал" старша українська „непоголосена" форма теперішнього „різав". А відомо, що вже Т. Шевченко в „Гамалії" висловив заклик: „Ріж і бий невірубусурмена!"

Можна б навіть із певною дозою правдоподібности припускати, що для Влеса Філіппіни були б раєм для „історичних" пояснень. Отак, один із семи тисяч островів - Самар „не далеко відбіг" від річки Самари, над якою відбувся славний „побіг трьох братів із Озова" й інші не менш драматичні вияви козацького „братерства".

А Пасай Сіті під Манілою має аж дві етимологічні можливості: це або старе козацьке „попасай у сіті" (від філіппінських комарів), або „спасай сіті". Перша можливість більш переконлива, бо навіть у козацьких піснях згадується коні, що їх попасали козаки на припоні....

На Філіппінах були б для Влеса - літописця деякі (обмежені вправді!) можливості нав'язати й до княжої доби, а зокрема до нещасного й безпотрібного походу Ігоря на половців (американських!), бо є тут назва Аяла, що її легко пояснити як „Каяла" з втратою початкового „к". Але коли взяти до уваги, що в походах княжі вої тратили не тільки руки, ноги, але часом і „голови з пліч", то втрата маленької букви „к" на початку назви не варта й уваги.

А вже вершком Влесових міркувань могло б бути тагалоґське привітання „Мабуґай!" (-вітайте, поширене в цій гостинній країні). Пригадати б недавній випадок із Папою). Його можна б пояснити як „(Три)-Май - БуҐай", що зв'язане з відомим висловом „Тримай, Федю, бики, бо процесія йде!" Хто знає філіппінські інклінації до процесій і порівняє їх з галицькими, той не буде сумніватися, що якийсь „ідейний" зв'язок між одними й другими існує. Тим менше сумнівався б Влес, коли б про все це добре подумав згідно з американсько - компюторною засадою „Тінк!".

Отак „ні за цапову душу" пропало стільки можливостей пов'язати Філіппіни з Україною. Вина в цьому насамперед самого Влеса, що не взяв собі „Саббатікал" із редакції одної з „найстарших" газет і не поїхав у широкий світ. Адже козаки на чайках їздили аж у Царгород, то чому б йому не поїхати вигідно першою клясою до Маніли й не написати ще один розділ до своєї книги. А якщо-до-чого й визволити братів - „пилипенків" із неволі бусурменської (чи пак: капіталістично - американської), на яку тут дехто обурюється, мовляв, в СССР краще... Одне слово Влес проґавив історичну нагоду...

Вийшла друком десята частина етимологічного словника

Вінніпеґ. — Тут у друкарні „Тризуб" та офсеттовому закладі Манітобського університету вийшла друком десята частина „Етимологічного словника української мови" проф. Яр. Рудницького з датою 1971 р. Ця частина містить закінчення букви „Г" (стор. 873-894), попередніх частин (1-9, ст. 895-924), бібліографію й 895-92г), бібліографію й бібліографічні скорочення (стор. 925-965) та інші скорочення (стор. 966-968). Цією частиною кінчається практично перший том словника (стор. 1-968), бо наступна (одинадцята) частина, що тепер у друку, буде мати римську паґінацію й буде призначена на вступ і передмову в англійській та українській мовах. Вона матиме теж титульну сторінку першого тому в обох мовах, дедикації та ілюстративний матеріял. Треба відмітити, що нова частина словника проф. Рудницького завершує перше десятиріччя правильної щорічної появи цього словника, розпочатого друком у 1962 р. Заповіджений 1961 р. етимологічний словник у Києві досі не появився. (-ко)

Опера М. Аркаса „Катерина" буде показана в Ню Йорку

Ню Йорк. — На вшанування пам'яти геніяльного поета і мислителя Тараса Шевченка в місяці березні, буде поставлена у „Фешен Інституті" в Ню Йорку, в неділю 21 березня, триактова зворушлива опера до його поеми „Катерина" з однойменною назвою, яку написав композитор Микола М. Аркас-батько. Оперу „Катерина" покаже Український Оперний Ансамбль, який тією виставою відзначить також 10-річчя свого існування. Будуть зроблені заходи, щоб на виставі був присутній д-р Микола Миколович Аркас із родиною, син композитора, відомий український письменник, який живе на Лонґ Айленді.

У головних ролях виступлять: Катерина — М. Кокольська, Мати — Г. Шерей, Батько — Л. Рейнарович, Андрій — І. Гош, Іван офіцер — О. Головацький. Музичний керівник проф. Олег Стратичук, танці хореографа О. Ґензи; сценічне оформлення М. Яблонського, концертмайстри Р. Левицький та В. Босий. В опері візьмуть участь: камерна оркестра, мішаний і чоловічий хори. Декорації Українського Оперного Ансамблю.

„ВИЗВОЛЕННЯ ЖІНОК"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

риці число народжень, (жінки, коли мають вибирати поміж материнством і кар'єрою — вибирають останнє). Чимраз частіше явище тепер — це подружжя з одною дитиною.

Американські жінки домагаються від Уряду створення центрів, що протягом 24 годин піклувалися б їхніми дітьми, а той час вони зможуть свобідно працювати. А також грошових нагород для тих, що мусять покинути працю в очікуванні дітей. В СССР чимраз більше зростає число розводів, жінці не стає терпеливости й сили працювати поза хатою, а прийшовши втомленою — готувати їжу, піклуватися дітьми і зносити примхи чоловіка. Перевантажена працею, вона рідко куди виходить, чи то до кіна, чи в гості, чи до театру, заникають її різні заінтересування, вона сонно придивляється телевізорові або просто таки зразу засинає; очевидно рівень її духового життя обнижується й розпливається в сірості буднів і втомі.

Давні права чоловічої зверхности існують в СССР і далі, з вимогами вигод й життьових розваг. Чоловікам ані в гадці поділяти з жінками домашню працю. Очевидно, жінки цим не можуть бути вдоволені і щораз рішучіше ставлять різні вимоги. Це покищо так, як рій з вулика: він покищо шумить, але котрогось дня може піти в „атаку" А тут американські жінки виходять вечорами з домів, коли вони найбільше всій родині потрібні. До крайніх меж пересичені добробутом, завжди невдоволені, кажуть, що виходити — для них конечність: вони мусять збиратися з іншими жінками й дискутувати. Мовляв, хочуть позбутися порожнечі і віднайти свою загублену ідентичність, а дім їм цього не дає. В гурті з іншими вони шукають розв'язки, вигребуючи різні факти зі свого родинного життя, і так, як на публічній сповіді або на „кавчі" в психіятра, вірять, що віднайдуть себе й осягнуть врешті цілковите „визволення".

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Знайомими та Учнями, що в неділю, 7-го лютого 1971 р. несподівано відійшов від нас у Вічність на 57-му році життя,

наш Найдорожчий і Невіджалуваний ЧОЛОВІК, ТАТО і БРАТ

ВОЛОДИМИР ЦІСИК

СКРИПАЛЬ, ПРОФЕСОР МУЗИКИ, ДИРЕКТОР УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИЧНОЇ ШКОЛИ В НЮ ЙОРКУ.

ПАНАХИДА в похоронному заведенні П. Яреми в середу, 10-го лютого 1971 р. о год. 8-ій вечора.

В четвер, 11-го лютого 1971 р. о год. 9:30 ранку — СЛУЖБА БОЖА в церкві св. Юра, при 7-ій вулиці, а звідти Тіло буде перевезене до Філядельфії, Па., до родинного гробу.

В глибокому смутку:

дружина — ІВАННА
доньки: МАРУСЯ і КВІТКА
брат — ЗЕНОН з дружиною
сестра — ІВАСЯ з родиною
та ближча і дальша Родина

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

з жалем повідомляє Учителів, Учнів і все Українське Громадянство, що несподівано відійшов у Вічність 7-го лютого 1971 року

ПРОФ. ВОЛОДИМИР ЦІСИК

СКРИПАЛЬ-ВІРТУОЗ, ДОВГОЛІТНІЙ УЧИТЕЛЬ УМІ

Достойній Родині Покійного складаємо наші глибокі співчуття.

ПРЕЗИДІЯ УМІ

Рідкісний гість в Канберрі

Під час зустрічі проф. Яр. Рудницького в Канберрі. Стоять (зліва): інж. П. Грін, проф. Яр. Рудницький й інж. О. Кавуненко

Нещодавно до Канбери завітав з дружиною проф. д-р Яр. Рудницький. Відомий нашому громадянству, як науковець, а теж як член Королівської Комісії в Канаді, яка в рр. -963-ім-1970-ім розробила справи офіційних меншинних мов. В тій Комісії проф. Рудницький боронив прав української мови та домагався її конституційного забезпечення й уведення її в канадійських школах та університетах.

Окрім цього проф. Рудницький завідує Відділом Слов'янознавства в Манітобському університеті, є редактором видань УВАН і журналу „Слово на сторожі", що видає Т-во „Плекання Рідної Мови в Оттаві".

Від 6-12-го січня ц. р. в приміщеннях Австралійського Національного університету в Канберрі відбувся 28-ий з черги Міжнародний Конгрес Сходознавства, з участю понад 1.200 делегатів з різних країн, в тому біля 50 американців, 16 канадійців і 18 делеґатів із СССР. Із українців участь в Конгресі взяв проф. Яр. Рудницький доповідаючи на 6-ій сесії Конгресу на тему „Тюркські й слов'янські прізвища на -чук". Доповідь відбулася в приявності чужинецьких учених членів Конгресу, а теж і спеціяльно запрошених гостей — українців з Канберри.

Доповідувача представив почесний президент Конгресу проф. Сер Гароллд В. Бейллі з Кембріджського університету в Англії. Сесією й дискусією проводив проф. С. Гатторі з Токіо університету в Японії.

Користуючись з привілею, що окрім офіційної англійської, всі інші мови допущені на Конгресі, проф. Рудницький почав свою доповідь по-українському, вітаючи гостей українців „на цьому першому українському викладі в Австралійському Національному університеті", та нав'язуючи до деяких попередніх міжнародних конгресів (у Фльоренції 1961 р., в Амстердамі 1963-го р.), де українська мова була також допущена на сесіях. Після українського вступу він прочитав свою доповідь в англійській мові обстоюючи погляд, що українські й білоруські прізвища на -ук, -чук (як Бойчук, Гетьманчук, Романенчук і ін.) чисто слов'янського, не турецького походження, як це стараються довести дехто з підсовєтських учених. Після доповіді відбулася дискусія, під час якої підтримано тезу доповідача новими арґументами та додано деякі нові матеріяли.

З нагоди Конгресу відбулося 8-го січня прийняття в честь канадійських делеґатів на конгресі в домі Високого Комісара Канади Г. Мензіса. В цьому прийнятті взяв участь проф. Яр. Рудницький з дружиною та передав деякі новіші наукові публікації, а в тому і книжку О. Войценка про українців у Канаді.

Великою приємністю для українців Канберри була присутність наших шановних гостей М. Антонович-Рудницької і проф. Рудницького на основуючих Зборах канберівського Відділу НТШ, де їх запросили до Почесної Президії. Зборами провадив проф. Т. Ляхович, а секретарював інж. І. Малецький.

Вступну промову виголосив проф. Рудницький, в якій накреслив значення наукових інституцій НТШ та УВАН і передав присутнім найщиріший привіт від науковців Канади.

Проф. Т. Ляхович, після подяки проф. Рудницькому, коротко подав історію НТШ та його ціль.

Після зборів, на прохання присутніх, д-р М. Антонович-Рудницька дещо оповіла зі свого враження про Австралію, зокрема, про українців там. Між іншим вона твердила, що „сіднейська українська католицька церква є „дуже цікава — модерна, а на особливу увагу заслуговує чудово виконаний іконостас". Українська католицька церква в Брізбені, на її думку, є також гарна і має цікавий архітектурний характер.

З огляду на те, що незабаром буде 100-річчя народження нашої славної поетеси Лесі Українки, Представництво Українського Історичного Товариства на Австралію і Нову Зеляндію, запросило проф. Рудницького виголосити інавгураційну доповідь про поетесу.

Доповідь про творчість Лесі Українки була дуже цікава. Творчість Лесі Українки проф. Рудницький розбирав в контесті світовому, де вона через універсальну тему шукала власних, тобто, пишучи про якусь іншу країну вона мала на меті Україну і її поневолений народ. При цьому проф. Рудницький ілюстрував свої твердження — творами Лесі Українки.

На закінчення цього вечора голова Української Громади Столичної Території — інж. О. Кавунецо від імени присутніх подякував шановним гостям та побажав всього найкращого, витривалости та успіхів в їхній дальшій науковій праці.

Пилип Грін

РІДНОШКІЛЬНИЙ КОНКУРС В ЕДМОНТОНІ

Едмонтон. — Шкільна Рада місцевого Відділу Комітету Українців Канади проголосила Конкурс для читачів віком від 12 до 18 років на прочитані книжки українською мовою та книжки іншими мовами про Україну. Переможці одержать для заохоти декілька нагород, від 40 дол. до 10 дол. До участи в Конкурсі запрошено українську молодь Едмонтону й цілої провінції Алберти. Тижневик „Українські Вісті" з Едмонтону в числі з 21 січня опублікував конкурсову анкету, яку треба витяти, заповнити й переслати до 26 лютого. В анкеті є 17 запитань, про прізвище учасника Конкурсу, його вік і школу, чи належить до якоїсь молодечої організації, скільки, яких і якою мовою книжок прочитав, що і чому сподобалось або ні, чи позичає книжки в міській бібліотеці, чи знає, що їх можна там замовити тощо. Подано також адреси двох українських бібліотек в Едмонтоні.

„ДРУКАРСЬКІ ЧОРТИКИ" НЕ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ

До Жюрі для вибору Кралі Преси на Балю Преси у Філядельфії належала, між іншими особами, не п-і Мирослава Лясовська, а пані Стефанія Чаплинська.

У першому повідомленні в „Свободі" про той баль, влаштований Спілкою Українських Журналістів Америки з Фінансовою Комісією СФУЖО, було помилково названо жертводавця картини для Кралі Преси — жертводавцем була власниця Галерії в Ню Йорку п-і Ольга Соневицька.

У листі з Канади прохається уточнити: Український Комітет Співпраці з Монтреальським Музеєм Мистецтв закупив картину мистця Василя Курилика за 1 050 дол. завдяки меценацтву українців Монтреалю і подарував ту картину Музеєві. Українці Монтреалю склали на ту картину й видання каталогу та ін. видатки 2 500 дол.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ДАНИЛО КВАСНИЦЯ, член УНС Відд. 437 Т-ва Самопоміч в Рочестері, Н. Й., помер 12 січня 1971 р. на 78 р. ж. Нар. в с. Путятинці, пов. Рогатин, Україна, і став членом УНС в 1950 р. Полишив у смутку дружину Клавдію і одину. Похорон відбувся 16 січня ц. р. на цвинтарі Holy Sepulchre, Rochester, N.Y.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Малиніівський, секр.

NELLIE ONYSHCZAK, членка УНС Відд. 30 Б-ва св. Андрія в Бреслав, Па., померла 24 січня 1971 р. на 81 р. ж. Стала членкою УНС в 1939 р. Полишила в смутку синів: Юрія, Теодора, Волтера, Олексу і Івана та дочку Марію. Похорон відбувся 27 січня 1971 р. на цвинтарі св. ап. Петра і Павла в Плимонт, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

ЗІНА ЗАВАДА — членка УН-Союзу Відд. 362 Т-ва Просвіта в Бристолі, Па., померла 8 січня 1971 р. на 58 р. ж. Нар. на Уманьщині, Україна. Стала членою УНС в 1953 р. Полишила в смутку родину в Україні та знайомих і приятелів в ЗСА. Похорон відбувся 12 січня 1971 р. на місцевому цвинтарі в Бристолі, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

АННА ДЕРГАК, членка УНС Відд. 127 Б-ва св. Миколая в Бофало, Н. Й., померла 14 січня 1971 р. на 80 р. ж. Народилася в с. Шляхтинці, Україна. Стала членкою УНС в 1950 р. Полишила в смутку доньку, 2 внуків і 5 правнуків. Похорон відбувся 18 січня 1971 р. на цвинтарі св. Матея в В. Сенека, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МИХАЙЛО МАКОВСЬКИЙ — член УНС Відд. 364 Б-ва св. Василія в Cleve, Ohio, помер 23 грудня 1970 р. на 82 р. ж. Став членом УНС в 1936 р. Полишив у смутку дружину Марію. Похорон відбувся 26 грудня 1970 р. на цвинтарі Holy Cross, Cleve, Ohio.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ПАРАНЬКА ЖИГЛІНСЬКА, членка УНС Відд. 247 Б-ва І. Хрестителя в Вілмінґтон, Дел., померла 6 січня 1971 р. на 74 р. ж. Нар. в с. Скасичі, пов. Перемишль, Україна, і стала членкою УНС в 1930 р. Полишила в смутку 4 синів, 3 дочки, 13 внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі Riverview, Wilmington, Del.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

КОСТЬ КОЛЯНКО, член УНС Відд. 448 Т-ва Самопоміч в в Ля Саль, Канада, помер 25 грудня 1970 р. на 82 р. ж. Нар. в Лучиці, пов. Сокаль, Україна, і став членом УНС в 1943 р. Полишив у смутку доньки: Ольгу і Софію та 2 внуків. Похорон відбувся 29 грудня 1970 р. на цвинтарі Cote Des Neiges, Монтреаль, Канада.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Перейма, секр.

АНТІН БОДНИК, член УНС Відд. 44 в Нортгамптон, Па., помер 20 січня 1971 р. на 78 р. ж. Став членом УНС в 1924 р. Полишив у смутку дружину Катерину, 3 дітей: Катерину, Анну і Руссель. Похорон відбувся 23 січня 1971 р. на Укр. Православному цвинтарі в Нортгамптоні, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

МИХАЙЛО КРАВЕЦЬ, член УНС Відд. 325 Т-ва Запор. Січ в Бруклині, Н. Й., помер 4 січня 1971 р. на 56 р. ж. Став членом УНС в 1962 р. Полишив у смутку дружину Марію, брата Юрія. Похорон відбувся 7-го січня 1971 р. на цвинтарі св. Реймонда в Бронкс, Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ІВАН ПАВЕЛКО — член УНС Відд. 96 Б-ва св. Івана в Піттсбурґу, Па., помер 18-го січня 1971 р. на 59 р. ж. Народився в Піттсбурґу, Па., і став членом УНС в 1933 р. Полишив у смутку 2 сестри: Марію і Гелену. Похорон відбувся 22 січня 1971 р. на цвинтарі св. І. Хрестителя в Піттсбурґу, Па.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

АННА ШКИРПАН, членка УНС Відд. 236 Т-ва Вільні козаки в Сейр, Па., померла 25 січня 1971 р. на 77 р. ж. Нар. в Загутині, Україна, і стала членкою УНС в 1921 р. Полишила в смутку мужа Тита, 3 доньки: Катерину, Джейн і Анну, 3 синів: Михайла, Івана і Вільяма. Похорон відбувся 28 січня 1971 р. на Укр. Катол. Цвинтарі в Сейр, Па.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 12-го ЛЮТОГО 1971 р.

НЮАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 371 Відд. о год. 7:30 веч. в УНДомі, 140 Prospect Ave., Irvington, N.J. Проситься чл. вирівняти вкладки. — Стефанія Стеців, гол., В. Шпирка, заст., Леся Назарук, кас., Ю. Баранюк, фін. сек., мґр. Е. Грубський, заст. секр.

СУБОТА, 13-го ЛЮТОГО 1971 р.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Чорн. Січ — 14-ий Відд. о год. 7-ій веч. в Січовій залі при 690 Санфорд Аве. Проситься чл. прибути. В. Роговський, предс., М. П. Отрок, секр.

ГЕММОНД, Індіяна. Річні загальні збори Б-ва св. Івана Хрестителя 107 Відд., о год. 7-ій веч. в Укр. Правосл. Церкві св. Михаїла при 7035 Колюмбія Евню. Проситься чл. прибути. Ст. Долошицький, секр.

НЕДІЛЯ, 14-го ЛЮТОГО 1971 р.

ЛОРЕЙН, Огайо. Річні збори Т-ва Молодечий Відділ — ч. 233, о год. 12:30 по пол. в залі укр. кат. церкви св. Ів. Хрестителя при вул. Чарлістон. Проситься чл. прибути. — Б. Сілецька, фін. секретар.

Чикаґо, Ілл. Річні зобри Б-ва св. Юрія — 379 Відд. о год. 1-ій по пол, при 843 N. Western Ave. На порядку: звіти Управи і Контр. Комісії та вибір управи на 1971 р. Проситься чл. прибути. — В. Кашуба, предс., Ф. Денега, кас., М. Семків, фін. секретар

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Б-ва св. І. Хрестителя — 292 Відд. о год. 1:30 по пол. в УНДомі. — В. Терлецький, гол., П. Федик, фін. секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі. — П. Дзюба, гол., М. Лилик, кас., В. Попович, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. Вас. Великого — 364 Відд. о год. 2-ій по пол. в церковній залі Пр. Діви Марії, 3290 E. 105 St. & Kinsman Rd. Проситься прибути і вирівняти вкладки. — В. Брездун, гол., Вол. Владика, фін. секр., П. Данилевич, кас., Оля Бик, рек. секр.

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
(P.O. Box 346)
JERSEY CITY, N.J. 07303

Долучую 25 центів — прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:

ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ______

Ім'я і прізвище: ______

Адреса: ______

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище: ______

Адреса: ______

______ Zip Code ______

Розшуки

Батько Квасниции Петро Ів. з Болехова, район Долина, Івано-Франківська обл. (Станиславів), шукає сина

МИРОНА КВАСНИШИН

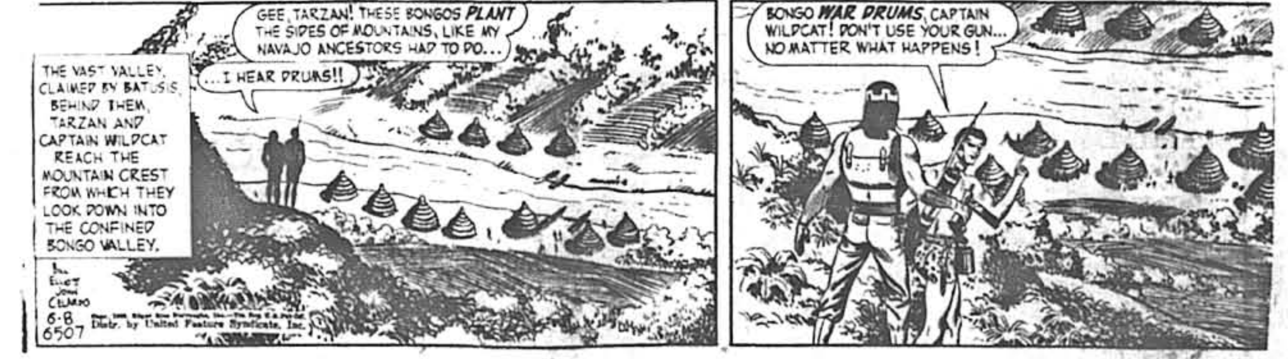
нар. в 1923 р., якого німці в 1943 р. погнали в Німеччину на роботу. Коли б хтось щось знав про нього або він сам, прошу писати до:

Osyp Marusiak
4813 North 12th Street
Philadelphia, Pa. 19141, USA

Українські часописи у світі прошу про передрук.

Купуйте в підприємствах, які оголошуються в „Свободі"!

ТАРЗАН, Ч. 6507. Тарзан і Дикий Кіт доходять до краї ни бонґів

Маючи позаду себе велику долину опановану батузами, Тарзан і сотник Дикий Кіт дійшли до гірського хребта, з якого можуть дивитись вділ на невелику долину бонґів.

Дивися, Тарзане! Ці бонґи засаджують узбіччя гір, як це робили мої предки навахів . . .

. . . чую барабани . . .

Це воєнні барабани, сотнику Дикий Коте! Не вживай свого кріса! Без уваги на те, що станеться!